

Recension

Omfamningarnas bok

Lena Björkman

Sveriges intresse för Latinamerikavaknaden när Fidel Castro segrade på Kuba 1959. När Eduardo Galeanos Latinamerikas öppna ådror översattes till svenska 1976 fick studiecirkel och diskussionsklubbar adekvat litteratur om de latinamerikanska och karibiska ländernas blodiga historia där allt fruktansvärt kommitsammans som grymhetens essens – folkdöd, skövling, slavhandel, rovdrift, girighet utan gränser.

Vi var många som jublade när Eduardo Galeano 2010 tilldelades Stig Dagermanpriset, fast det borde ha varit Nobelpriset. Tyvärr är Latinamerikas öppna ådror lika aktuell idag, så Galeano på prisutdelningen i september i Älvkarleby.

Omfamningarnas bok som skrevs 1989 och kom ut på svenska 2010 på lilla Lindelöws förlag, blev årets mest recenserade bok. De gamla rösterna, skriver Galeano om Latinamerikas urbefolkningar, de mest amerikanska av alla, kallar oss jordens barn utan rätt att fördärva vår mor. De är lika uråldriga som de är nya för deras samhälle är hållbart, det är inte vårt.

För det finns inget mindre främmande än socialismen, skriver Galeano. Däremot är kapitalismen främmande – för jorden och människorna. I vår värld rullar miljarderna genom virtuella ledningar och hundratusentals barn dör för att deras regeringar står i skuld till banken. Världen har blivit en cirkus och ingen beskriver denna cirkus bättre än Eduardo Galeano med sin gudabenådade skrivtalang där varje ord är det rätta och varje tanke sann. Hans texter är vackrare än smycken och enklare än en utandning. Han lyfter på varje skelett och låter det skratta sitt maskätna skratt mot oss. Hans texter osäkrar och fyrar av och den som träffas blir dödligt sårad precis som när någon underifrån försvarar sig. Galeano lånar sin röst till dem som ingen lyssnar på.

Om Latinamerikas öppna ådror är en historiebok så är Omfamningarnas bok en essens av historien, en sammanfattning där läsvärdet höjs över genrens gränser och resultatet blir obegripligt bra. Styckena är ofta kortare än en sida, tomrummen fylls ut med Galeanos egna elegant gjorda bilder: dramatiska, elaka, brutala, nostalgiska drar de blickarna till sig och vi minns dem alltid. Köp Omfamningarnas bok, gör det. Galeanos äldre böcker går inte att få tag på, varken i bokhandeln eller på antikvariaten.

